

пераклады

пераклады

Альфрэд Элтан Ван Бог



...з пэўнай доліяй фантазіі гэтую істоту

можна нават назваць чалавекам...

Пацук і зьмяя

Карміць пацукамі свайго гадаванца-пітона было найвялікшаю асалодай у жыцьці Марка Грэя. Пітон быў свойскі і жыў у адным з пакояў старога дома, які займаў Марк Грэй. Калі пітону надыходзіў час есьці, гаспадар браў пацуга і выпускаў яго ў адмыслова прыстасаваны вузкі тунэль, што выходзіў у пакой з пітонам. Пацук бег па тунэлі да съятла наперадзе, дзіверцы за ім аўтаматычна зачыняліся, і ён апынаўся сам-насам з пітонам, ня маючы ніякай магчымасці ўцячы.

Марк любіў слухаць, як пацук, раптам адчуўшы съяротную небяспеку, пачынаў скавытаць і адчайна кідацца па пакоі, шукаючы паратунку ад неадольнага ворага. Бывала, што гэтую хвалюючую сцэну Марк Грэй назіраў праз вакенца з люстронога шкла, але проста слухаць яму падабалася значна болей, бо тады ён мог бачыць ва ўяўленыні самыя адмысловыя карціны того, што адбывалася, прычым заўсёды вачыма пітона.

Пераклад
з ангельскай –
Алены Танана
i Viktara
Сыцяпанава.

Здымка аўтара
рэдакцыя ня мае.

Падчас Трэцяй Сусьветнай вайны кошты на пацукоў не былі абмежаваныя. Да таго ж тыя, хто лавіў пацукоў, ня мелі ніякіх перавагаў над іншымі – іх таксама забіралі ў войска. Таму паставікі пацукоў адразу ж значна зменшыліся, і неўзабаве Марку давялося абмяжоўвацца той колькасцю пацукоў, якую ён мог злавіць сам. Але ж у гэтыя галодныя часы трэба было зарабляць і на ўласнае жыццё, таму пітону даводзілася харчавацца нячаста.

Аднойчы падчас штодзённых пошукаў ежы для свайго ўлюблёнца Марк убачыў некалькі белых пацукоў праз вакно нейкага падобнага да крамы будынку. Паводле патрабаванняў ваеннага часу асьвятленыне ўсярэдзіне было цьмяным, але Марк пасьпей разгледзеў вялікі пакой з сотнямі клетак, у якіх былі — пацуки!

Як ашалелы, Марк ірвануўся да ўваходу ў будынак. Задыхаўшыся, ён спыніўся і ўбачыў на дзвіярах надпіс: «Лабараторыя Кэррана. Аддзел дасьледванняў».

Ён апынуўся ў паўцёмным калідоры службовага памяшкання. Усе на вокал былі пільна занятыя, і яму каштавала немалых намаганняў пры঱гнучы да сябе ўвагу адной са служачых. Пасьля давялося яшчэ колькі пачакаць, і, калі Марку пачало здавацца, што на яго забыліся, яго, нарэшце, правялі ў кабінет да маленъкага чалавечка з непранікальным тварам, які называўся Эрыкам Плоўдам і выслушаў тлумачэнні і просьбу Марка.

Калі Марк Грэй распавёў яму пра свайго беднага, галоднага піtona, гэты недамерак раптам гучна зарагатаў, але пры гэтым вочы ягоныя засталіся халоднымі. А праз хвіліну ён рэзка адмовіў Марку ў просьбе, адмысюла папярэдзіўши напрыканцы:

— I ні на што не спадзяваіцца! Трымайцеся лепш падалей ад нашых пацукоў. Бо калі надумаецца скрасыці хаця б аднаго, адкажаце за ўсё! — пракрычаў ён.

Пакуль не прагучалі апошнія слова, Марку і ў галаву не прыходзіла, што пацукоў можна скрасыці. Бо ён паважаў закон, заўсёды акуратна плаціў падаткі, і ўвогуле, за выключэннем гэтай своеасаблівой любові да свайго піtona, быў нічым не адметным, простым абывацелем.

Марк яшчэ не пасьпей выйсці за дзвіверы офісу, як Плоўд накіраваў чалавека сачыць за ім. Пасьля, злавесна пасымхаючыся, ён увайшоў у кабінет, на дзвіярах якога было напісаны «ГЕНРЫ КЭРРАН. Прыватна».

— Ну што, Хэнк, — сказаў ён весела, — як мне здаецца, цяпер мы маем тое, што шукалі.

— Добра, калі так. Бо ваеннапалонных нам для гэтага не дадуць.

Гэтыя слова змусілі Плоўду трохі спахмурнець. Ён меў схільнасць да іроніі, і апошнім часам нярэдка задумваўся: «Літасыўы Божа! Яны зьбіраюцца выкарыстаць наш метад на мільёнах праціўнікаў, якія ніколі ня бачылі нічога падобнага, але не даюць нам для выпрабаванняў хаця б аднаго з гэтих небараакаў. I ўсё з-за нейкай канвенцыі аб ваеннапалонных!»

Уголос жа Плоўд самазадаволена зазначаў:

— Я думаю, што з пэўнай долій фантазіі гэтую істоту можна нават назваць чалавекам.

— Нават так?

Плоўд расказаў пра Марка і ягонае захапленыне, зрабіўши напрыканцы выснову:

— Мне здаецца, што ўсё залежыць ад пэўнага пункту погляду. Прынамсі, я не буду адчуваць сябе вінаватым. Асабліва, калі ноччу ён залезе сюды з крымінальнымі намерамі ды паспрабуе скрасыці пару-другую нашых пацукоў!

Ён нявесела пасьміхнуўся:

— Ці можаце вы ўявіць сабе нешта больш агіданае, чым злодзей, які крадзе пацукоў?

Гэнры Кэрран вагаўся хіба адно імгненъне. Мільёны людзей ужо заўгнулі, мільёны гінуць цяпер, і выпрабаваныне «метаду» трэба абавязкова правесыці менавіта на чалавечай істоце. Но, калі нешта не атрымаеца на полі бою, будзе страчаны эффект нечаканасці. Хто ведае, якія гэта будзе мець наступствы.

— У адным можна быць упэненым цалкам: супраць нас ня будзе аніякіх доказаў, — пагадзіўся ён. — Таму — займайцесь!

Калі Марк, крадучыся, вяртаўся сюды позна ноччу, яму здавалася, што людзі, якія валодаюць тысячамі пацукоў, ніколі ня звернуць увагі на зынкненъне аднаго пацука — прыкладна раз на тыдзень. І ён быў асабліва задаволены tym, што акно не было зачыненае і пацуку не ахоўваліся:

— Вось жа! — падумаў ён. — У ваенны час нянькі для пацукоў у вялікім дэфіцыце!

А назаўтра ён ізноў затойваў дыханъне, слухаючы знаёмы віскат за съценкай...

Тэлефонны званок прагучаў надвячоркам.

— Я папярэджваў цябе, — злосна сказаў Эрык Плоўд. — І цяпер ты панясеш пакаранъне!

Эрык Плоўд пачуваўся спакойна: ён загадзя папярэдзіў чалавека. «Няхай гэты грэх цяпер цалкам ляжа на ягоную душу!» — думаў ён.

Марк жа з пагардай паклаў слухаўку: няхай яшчэ паспрабуюць што-небудзь даказаць!

У сyne яму падалося, што ён задыхаецца. Ён прачнуўся і ўбачыў, што ляжыць не ў сваім ложку, а на цьвёрдай падлозе. Марк абмацаў съцены, але выключальніка знайсьці ня змог. Наперадзе, прыкладна ў дваццаті футах ад сябе, ён заўважыў простакутнік съятла і накіраваўся туды.

«Бразы!» За ім гучна зачыніліся дзъверы. Ён апынуўся ў вельмі прасторным пакоі, значна большым за ўсе тыя, у якіх яму калі-небудзь даводзілася бываць. Тым ня менш, што сціці падалося яму вельмі знаёмым.

Усё, за выключэннем памераў, нагадвала яму пакой, у якім ён трывалай пітоне. Нечакана тое, што ляжала перад ім на падлозе, і што ён спачатку прыняў за нешта накшталт скрученай скуранай посыцілкі, паціху заварушылася і пачало пасоўвацца да яго.

Здагадка была раптоўная і жахлівая.

Марк быў памерам з пацука, а насупраць яго знаходзіўся пітон. Ён поўз па падлозе, шырокая разяўлішы пашчу.

Марк Грэй дзіка заскавытаў, адчуўшы, як у апошні раз прымусіла сціснуцца ад жаху ягонае сэрца тая дзіўная забава, якая была галоўнай асалодаю ягонага жыцця на працягу столькіх гадоў...

У гэты і адзіны раз ён убачыў усё, што адбываецца, вачыма пацука.